

ახალი დეჩხედი

პირველ იყო სიბყვა, და სიბყვა იყო ღმერთთან და სიბყვა იყო ღმერთი

რაიონის გამგებობისა და საკრებულოს ორგანო

რეპრეზენტაციის ნომერი №57/1-180

№28 (62) ოქტომბერი, 2007 წელი

ზასი 30 თეთრი

ლეჩხუმის პრაქტიკა და მთავრობის საგარეოაღმართო სტრატეგია

ლეჩხუმის სამთავრობო დელეგაცია სტუმრობდა, საქართველოს პარლამენტს, უწყვეტი და უწყვეტ-რესი საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი ილია მეორე, საქართველოს პრეზიდენტი ბაკონი მისიელ სააკაშვილი, პარლამენტის თავმჯდომარე ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ბაკონი ალექსანდრე ლომია, რომელთან რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთის რწმუნებული ბაკონი ავთანდილ სილაგაძე და ლეჩხუმის საზოგადოება მასპინძლობდა.

სტუმრებმა პირველად ახალგაზრდობის ცენტრის საჯარო სკოლა მონახულეს, სადაც პედაგოგები და მოსწავლეები სათანადოდ მომზადებული დახვდნენ. მათ მეგობრობას უწევდა ცაგერის საჯარო სკოლის დირექტორი ქ-ნი ნუნუ ჩაკვაძე. სტუმრებმა დაათვალიერეს სკო-

იმედის მისცა, რომ მალე გაკეთდება გზა, რომელიც აქაურთათვის უმთავრესი პრობლემაა, წყალსადენი, რომლითაც უწყვეტად პრობლემა მოგვარდება. შეიქმნება პროფესიული გადამზადების ცენტრი, და რაც სულიერების თვალსაზრისით ყველაზე მთავარია, მალე აშენდება მაქსიმუმ აღმსარებლის სახელობის გაძარი, რომლის მშენებლობის ერთ-ერთი მთავარი მხარდაჭერი თავდადა.

მანვე გადისა სიგეა პარლამენტის თავმჯდომარეს ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს, რომლის საუბრის ამოსავალი წერტილი ლეჩხუმელობა გახლდათ. ქალბატონმა ნინომ ხაზი გაუსვა იმას, რომ ლეჩხუმელ ხალხს შრომა არ ეშინება, მათზე დამოკიდებულს, მათს გასაკეთებელს აქაურები დაუბარებლად აკეთებენ. მთავრობისაგან ხელისშეწყობა კი, რაც აუცილებლად გვესაჭიროება, უშუალოდ პრეზიდენტს სთხოვა ქალბატონმა პარლამენტის თავმჯდომარემ.

სტუმრებს ცაგერის სკოლის გაერთიანებულმა სასამართლომ უმასპინძლა, ქალბატონი ლილა გურგენიანს ხელმძღვანელობით.

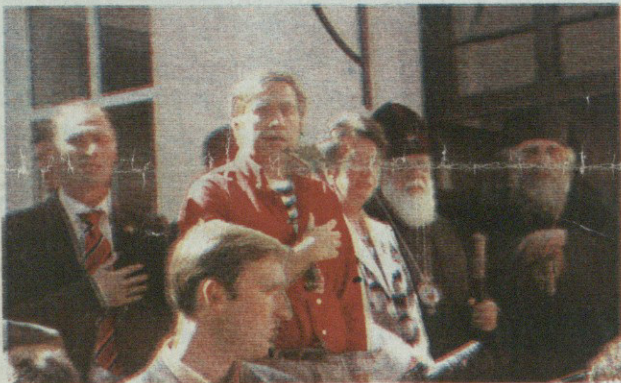
რის შემდეგაც მეუღლე სტუმრებმა პარლამენტთან ერთად მოილოცა წმიდა მაქსიმე აღმსარებლის სახლამდე.

სამედიო დღე კონკრეტულად გავიდა, რომელიც გაიმართა ცაგერის სარაიონო კულტურის სახლში და რომლისთვისაც გულდაგულ ემზადებოდა კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის საქმეთა სამსახური (ხელმძღვანელი გოგი კვირიკაშვილი).

პრეზიდენტის სტუმრობის შემდეგ ჩვენთვის კომენტარი გააკეთა მხარის რწმუნებულმა ბაკონმა ოთარ სირაძემ. მან აღნიშნა, რომ ასეთი რანგის სამთავრობო დელეგაციის სტუმრობა ფრიად მნიშვნელოვანია ლეჩხუმისათვის, პრეზიდენტის მიერ დასახული პროგრამების განხორციელებას ხელს შეუწყობს ადგილობრივი და სამხარეო მთავრობა.

მაქსიმე აღმსარებლის გაძრის მშენებლობა კი ფრიად მნიშვნელოვანია, როგორც სულიერების, ასევე მხარეში გურიშის განვითარების მხრივ.

ლეჩხუმი მალევე პრეზიდენტის და მთავრობის წევრების სტუმრობით, იმით, რომ აქაური პრობლემებით დაინტერესდა უმაღლესი ხელისუფლება და იმედს ეიცოცხლებო, ჩვენთან მალე იქნება სასიკეთო ცვლილებები ლეჩხუმელთა კეთილდღეობისათვის.

ლის შენობა და ფრიად მოწონეს აქაური გარემო.

სკოლიდან დელეგაციამ ცაგერის მიხილ გვიშინას სახელობის პარკში გადინაცვლა, სადაც მაქსიმე აღმსარებლის სახელობის გაძრის მშენებლობა იგეგმება. უწმინდესმა და უნეტარესმა აკურთხა გაძრის მშენებლობის ადგილი, მან იქადაგა იმ მადლზე, რომელსაც ლეჩხუმი წმიდა მაქსიმეს აქ განსვენებით ფლობს, აღნიშნა, რომ ამ გაძრის მშენებლობა თითოეული ლეჩხუმელისათვის, თითოეული ადამიანისათვის მნიშვნელოვანია, და რომ ეს მეტ სიკეთეს მოუტანს ლეჩხუმს.

აქვე სიგეით გამოვიდა საქართველოს პრეზიდენტი ბაკონი მისიელ სააკაშვილი, მან ბევრ სასიამოვნო სიგეასთან ერთად ლეჩხუმელებს

დეჩხედი - 90

წლის მთავარი ღონისძიება ღირსეულად ჩატარდა. ლადიბის ლამაზი დღე შედგა-ყოველგვარი პომე-ზურობის გარეშე ორიგინალური პროგრამით.

მიუხედავად ღონისძიების მსვლელობის: 6-ოქტომბრის 12⁰⁰ საათზე, სოფელ ბარდნალაში ლადო ასათიანის სახლმეზუფში თავი მოიყარეს მწერალთა კავშირის, რაიონის საზოგადოებრიობის, კულტურის სფეროს წარმომადგენლებმა, სხვა სტუმრებმა.

მიუხედავად ავადმყოფობისა სტუმრებს გულთბილად შეხვდა პოეტის და ქალბატონი მედიკო ასათიანი.

პოეზიის დღესასწაული გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ომარ ჭაბუკიანი.

ღონისძიება მიჰყავდა კულტურის სახლის დირექტორის დარეჯან სალინაძეს. ლადო ასათიანის ცხოვრებისა და შემოქმედებით მოღვაწეობაზე მგზნებარე სიტყვებით გამოვიდნენ: თეიმურაზ ლანჩავაძე-იმერეთის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე, ავთანდილ ნიკოლეშვილი-ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი, მთვარისა ასევე დინამო-ბარდნალის საჯარო სკოლის დირექტორი, ლია გვენტაძე-პოეტი და ჟურნალისტი, ზალო ზანაიძე-მწერალი ლადო ასათიანის პრემიის ლაურეატი, ოთარ ჭაბუკიანი-აკადემიკოსი, სახელობის ქუთაისის უნივერსიტეტის პროფესორი, კახა მდივანი-ქ. თბილისში მოღვაწე პოეტი. წარმომადგენელი ლეჩხუმელი, ამირან ზედაგიაძე-ქუთაისის საკრებულოს თავმჯდომარე, თემურ ამაყოლაძე-ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, თემურ გოგიძე-მასპინძი.

გამოსვლაში შეუღლებულ რაიონის თვითმმართველობის კოლექტივების აკადემიური გუნდის, ჭაბუკთა ფოლკლორული ანსამბლის „სეზამი“, ვაჟა ფოლკლორული ანსამბლის „სალაღობო“, ქალთა ანსამბლის, სოლისტების გულნაზ გოლუთიანის, ვალიდა ბენდე-ლიანის, ნათია მიქაძის და სხვათა მიერ შესრულებული სიმღერებით მაყურებელი კმაყოფილი დარჩა.

შეხიზნა იყო ლიტერატურული კომპოზიცია ლადო ასათიანის შემოქმედების მიხედვით, რომელიც შეასრულეს ზაზა ყურაშვილმა, დარეჯან სალინაძემ, ნატო სილაგაძემ და ვახო გოგიძემ.

ზეიმი ლადო ასათიანის მამაპაპისეული სახლის მარანში გატარდა, ლეჩხუმური პურ-მარილი სტუმრებმა სიამოვნებით მიიღეს.

დღის 15⁰⁰ საათზე ქ. ცაგერის ლ. ასათიანის სახელობის პარკში მოხდა პოეტის ძეგლის შემკობა ყვავილებით.

ღონისძიებაში, რომელიც ასაღვარდობის სამსახურის (მთ. სპეციალისტი თამილა ჭაბუკიანი) ხელმძღვანელობით მოეწყო მონაწილეობა მიიღეს ქ. ცაგერის სკოლაშვილი ალზრდის დაწესებულებების აღსაზრდელებმა.

ლ. ასათიანის ძეგლი მორთული იყო ყვავილებით. საზეიმო ელფერის სიამაყეს მამულები კრწანისის ყაყაოები და საპატიო გვირგვინი საიუბილეო წარწერით.

16⁰⁰ საათზე კულტურის სახლში შედგა ცაგერის გრიმა მდივნის სახელობის სახლში თეატრის სპექტაკლის „სიჭაბუკის სიმღერა“-პრემიერა ო. მამფორიას პიესის მიხედვით, რომელიც ეძღვნება ლადო ასათიანის ცხოვრებას და მოღვაწეობას.

თმა იმდენად აქტუალურია, რომ მისდამი ინტერესი დიდი იყო. მიღებულმა ეფექტმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა.

მაყურებელი კმაყოფილი დარჩა მოქმედ პირთა და შემსრულებელთა ოსტატობით:

ვანო გოგიძე-ლადო, ოტელო მდივანი-მეტი, მანანა კოპალიანი-ანა, დარეჯან სალინაძე-ცირა, სოზარ ბენდლიანი-ნოე, ზაზა ყურაშვილი-ნიკა, რუბენ გოგიძე-ქატიკე, ვლადიმერ კოპალიანი-ილო, ალბერტ ბენდლიანი-ტიტიკო, გიორგი შკუბელიანი-ფა, გიორგი გოგიძე-ეფერიკო, ზორბეგ ცვარიანი-მირზა, ნატო სილაგაძე-პისტი, გულნაზ გოლუთიანი-ვარდო.

სპექტაკლის წარმატებულ პრემიერაში დიდი როლი ითამაშეს და ბოლომდე დახმარდნენ რეჟისორები ზაზა ყურაშვილი და დარეჯან სალინაძე.

სპექტაკლის მხატვრული მხარე გააფორმა ნუგზარ კოპალიანმა, მუსიკალური მხარე უზრუნველყო ზაზა ყურაშვილმა.

ლადიბის ზეიმის დასკვნით ღონისძიება გაიმართა „მეზენე თეატრზე“, მაყურებლის წინაშე მს. „ორე-რას“ (ხელმძღვანელი: ნანა კელაბერიშვილი) გვიდით წარსდგნენ ქართული ქსტრადის ვარსკვლავები: ეკა კვალაშვილი, თამუნა ამონაშვილი, ნინო მოწინიძე, ვაზა ბოგუა, ვაჟაფი, სიმონი, და სხვები. საქსტრადო მუსიკის ზეიმს მწვენი თეატრზე აქტიურად უჭერდა მხარს ასაღვარდობა, რამაც საზეიმო განწყობილება კიდევ უფრო ააძლიერა.

ქართული ქსტრადის ვარსკვლავთა კონცერტის ჩატარების ინიციატორი იყო პატონი ვალერი გიორგობიანი საქართველოს ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ცენტრალური ოფისის მხარდაჭერით. ღონისძიება დააფინანსა რაიონის ბიუჯეტმა.

ლადო ასათიანის 90 წლის იუბილეს აღსანიშნავ ღონისძიებაზე დასასწრებლად ლეჩხუმში იმყოფებოდნენ საპატიო სტუმრები: საქართველოს ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის გენერალური მდივანი დავით კირკიტაძე, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე ლადო ვარძილაშვილი, საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებული რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთში ოთარ სირაძე, ქუთაისის საკრებულოს თავმჯდომარე ამირან ზედაგიაძე, საქართველოს პარლამენტის წევრი ვალერი გიორგობიანი და სხვები.

უნდა აღინიშნოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს, გამგებობის, პოლიციის სამმართველოს აქტიური მხარდაჭერის შესახებ ღონისძიების მალალორგანიზებულ დონეზე ჩატარების საქმეში. დიდი მადლობა ჟურნალ განთიადის რედაქტორს ზ-ნ ათო ყურაშვილს ჩვენადმი დიდი ყურადღებისათვის.

ქება და ქება კულტურის გაერთიანებული სამსახურის ყველა თანამშრომელს თავდადებული შრომისა და გარჯისათვის, რომელთა მიზანდასახულმა მრავალთვიანმა საქმიანობამ განაპირობა წარმატებული საბოლოო შედეგი.

P.S. ლადო ასათიანის შვილი ქალბატონი მანანა ჯანმრთელობის გამო ლეჩხუმში სამედიცინო ვერ ჩამოხრძანდა, თუმცა მასთან სატელეფონო კავშირი სისტემატორად გვექონდა, ღონისძიების ყველა დეტალი პოეტის ოჯახთან შეთანხმებული იყო, ყველანი მადლიერებას გამოხატავენ ჩატარებული იუბილის გამო.

ლადიბის დღესასწაულის ეფორია ცაგერში კიდევ კარგა ხანს გასტანს, მოხდება სპექტაკლის მრავალჯერადი ჩვენება. ვეცდებით მოვიზიდოთ მთელი რაიონის მოსწავლე ასაღვარდობა, რაც ლადო ასათიანის უცვლადეფიანისათვის, მისი შემოქმედების პრიპატივის და პოპულარიზაციისათვის კიდევ ერთი წინადადებული ნაბიჯი იქნება.

პრეზიდენტი, პრემიერ-მინისტრი

ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგებობის კულტურის, განათლების, სპორტის ძეგლთა დაცვისა და ასაღვარდობის საქმეთა სამსახურის უფროსი.

გაქაზიჯობა, აფხაზეთო შენი!

გალაყდინი ფაბიძე

გამარჯობა, აფხაზეთო, შენი! •
ლოურჯო მთებო, თეთრო სანაჯორია.
მომენეცრა მზე, სინათლის მფენი;
მომენაჯრა ზღვა, რომელიც შორია.
მომაგებე შენ იგივე პალომა,
სად ოდესმე მშვენიერმა ქალომა.
გადინერა ჩუმაღ ლექსი ჩემი;
მომაგებე მშობლიური გემი,
მომაგებე მშობლიური მინა,
შენი ძველი მეგობარი მიჯან.

აფხაზეთის ომი ჩვენთვის მოურჩენელი ტკივილია... სექტემბერი უფრო ამძაფრებს ამ ტკივილს, მაგრამ მალე დადგება დრო, როცა საქართველო დაიბრუნებს აფხაზეთს და გამოთიანდება!

პატივი დასცვათ გაფასვლი და გილოცავთ!

აგერ უკვე სამი წელია ცაგერის ილია მართლის სახელობის გიმნაზია მართალია ფუნქციონირებს, მაგრამ გადაჭარბებული არ იქნება თუ ვიტყვი, ოფიციალური ლიცენზიის მისაღებად ამდენივე წელია „იბრძვის“. ამ სამი წელიწადის მანძილზე სასწავლებელმა მოსწავლეთა კონტიგენტიც სტაბილურად შეინარჩუნა, პედაგოგთა ენთუზიაზმი და დათმინების დიდი ნიჭიც. დასაბამი, თუ ვიტყვით, რომ ამასობაში ლენტიხის გიმნაზია ამავე ლიცენზიის არქონის გამო დაიხურა...

ცაგერის გიმნაზიისათვის ლიცენზიის არარსებობა, თუ არ ჩავთვლით ხელფასების არარსებობასაც, ხელს არაფერში უშლიდა ცაგერისა და ლენტიხის ეპარქიის მწყემსმთავარს, მეუფე სტეფანეს, რომლის ლოცვა-კურთხევითა და ხელმძღვანელობით გიმნაზიაში არა ერთი საინტერესო ღონისძიება, ზეიმი, კონფერენციები ეწყობოდა, და ეწყობოდა იგი არა მარტო ლენტიხელთათვის, არამედ დედაქალაქში გამართულმა კონცერტებმა უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა თბილისელ მაყურებლებზეც... თვით უწმინდესი და უნეტარესი, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორე აღნიშნავდა, ჩვენი ბავშვები თავიანთი ნიჭით, შემოქმედებითა და მონდომებით არაფრით არ ჩამოუვარდებოდნენ ნებისმიერ ქალაქის სკოლებსა და გიმნაზიებს.

გიმნაზიის არსებობის მესამე წელს, ცაგერს საქართველოს პატრიარქი, პრეზიდენტი, პარლამენტის თავმჯდომარე და განათლების მინისტრი ერთად ესტუმრნენ და რადგან ამ ქვეყნად შემთხვევით არაფერი ხდება, ასეთმა ერთიანობამ შედეგი გამოიღო — სტუმრობიდან ერთი კვირის ვადაში სასწავლებელმა ოფიციალურად გაფორმებული ლიცენზია მიიღო.

დიდი შრომა, რუდუნება, ნერვები

და ღვაწლი დასჭირდა ყველაფერ ამას და გიმნაზიასთან ერთად ყველამ უკლებლივ გავიხარეთ!

ჩვენ მთელ ღერებთან ერთად გავიზიარეთ ეს დიდი სიხარული და ცაგერისა და სვანეთის ეპისკოპოს სტეფანეს ინტერვიუც ვთხოვეთ:

—**მეუფეო! პირველ რიგში გილოცავთ იმ დიდ სიხარულს, რომელსაც სამი წელია ელით! მოდი, სულ ახლახანს ჩავლილი ვიზიტით დავინწყით: საქართველოს პრეზიდენტის, პატრიარქის, პარლამენტის თავმჯდომარისა და განათლების მინისტრის სტუმრობა უდიდესი მოვლენა იყო მთელი ღერებთან, განსაკუთრებით კი მორწმუნეთათვის, რადგან წმინდა მამისიმე აღმსარებლის სახელობის ტაძრის კურთხევამ მათი უშუალო მონაწილეობით ჩაიარა.**

—**დავინწყით იქედან, რომ წმინდა მამისიმე აღმსარებლის სახელობის ტაძრის აღმართვის შესახებ პრაქტიკულად არსებობდა სრული ერთიანობა და თანხმობა. მთავარი პრობლემა გადანყვითილია. ყველამ აღიარა აქ, ამ ადგილას საფლავის არსებობა. ამ წმინდანის სახელის წინ წამოწევა სასიკეთოდ წაადგება არა მარტო ღერებში, არამედ რეგიონს და შეიძლება თამამად ვთქ-**

ვათ—საქართველოსაც. როცა იქ ტაძარი აშენდება, მოხდება ამ რეგიონის ფართოდ აღიარება. ეს მომენტი დაადასტურა კიდევ ყველა სტუმარმა. ეს ტაძარი არ იქნება მხოლოდ ტაძარი, რომელიც აიგება და მორჩა! ეს იქნება საყოველთაო მოვლენა, რომელიც საქართველოს მთელ ღერებს წამოწევა წინ. უამრავი ქვეყნები ცხოვრობენ სინამდვილის თავყვანისცემით. ამ მშენებლობისას პირველ რიგში სულიერი მხარე უფრო გვაინტერესებს, მაგრამ არსებობს მეორე მხარეც—მატერიალური და ხდება ამ ორი კომპონენტის შერწყმა.

—**მეუფეო! ადგილი უკვე ეკურთხა, მეორე ალბათ მშენებლობაც დაიწყება...**

—ერთადერთი მიზეზი, რის გამოც მშენებლობის პროცესი შეჩერებული იყო, არის მხოლოდ და მხოლოდ შემოდგომის მოსავლის თემა. იმ ადგილზე ადამიანებს წარგავ-ნათესები აქვთ და ველოდებით მოსავლის აღებას. ამის შემდეგ დავინწყებთ სამუშაოებს. პირველ რიგში უნდა გაითხაროს ექვსი მეტრის სიღრმის თხრილი და შემდეგ გაგრძელდება დანარჩენი საქმე. პატრიარქი კარგა ხანია თანადგომას გამოხატავს, ახლა პრეზიდენტმა და პარლამენტის თავმჯდომარემაც დაადასტურეს თავიანთი პოზიცია. სახელმწიფოს მეთაურმა თქვა კიდევ, რომ მშენებლობა ორ წელიწადში დასრულდება. ამ ტაძარს ჩვენთვის სამეხის ტაძრის ტოლფასი აქვს.

—**პატრიარქის ჩამოსვლას უდიდესი სიხარული დაემთხვა—მაღლე გიმნაზიამ ლიცენზია მიიღო**

—**ძალიან დიდი სიხარული აქვთ ბავშვებს, მშობლებს „ბრძოლის“ ერთი ეტაპი დასრულდა. ახლა ჩვენს წინაშე, როგორც ადრე, დგას ხარისხიანი სწავლის და განათლების პრობლემა. თუმცა ჩვენ ეს ადრეც დავადასტურეთ—გაკეთეთ რამდენიმე აქცია, კონცერტი თბილისში და ჩვენი ბავშვები ყველ-**

გან ღირსეულად გამოიყურებოდნენ არავის ჩამორჩებოდნენ თავიანთი შემოქმედებით, ნიჭიერებით, თუნდაც ფორმით.

—**რემონტი უკვე დასრულდა?**

—**ჯერ არა. აქვე მინდა მაღლობა ვუთხრა ადგილობრივ ხელისუფლებას, პარლამენტარ ვალერი გიორგობიანს, გუბერნატორს ოთარ სირაძეს, რომ შენობა გადმოგვეცა და მათ მხარდაჭერას ვგრძნობდით. შენობის გადმოცემამ განსაზღვრა პრაქტიკულად შემდგომი დანარჩენი. რაც შეეხება რემონტს—2007 წელში საპატრიარქომ გაითვალისწინა თავის ბიუჯეტში და ამ თანხის ნახევარს ვინახავდი, რათა გიმნაზიისათვის გამოემეყენებინა. დაგროვდა 11 ათას ლარამდე, ცოტაც მიემატა და 20 ათასამდე დაჯდა სულ. ნაწილი ვალიც გვაქვს, ძირითადად საშენი მასალებისა, მუშა-ხელი კი უფასო იყო—მშობლები, მონასტრის წევრები, ბავშვები, მასწავლებლები. გიმნაზია სულ მალე, ერთ-ორ წელიწადში წელში გამართული იქნება.**

—**პედაგოგები?**

—საკმაოდ კვალიფიციური ხალხი გვყავს, არიან ძველი, გამოცდილი თაობა—ნოდარ კოპალიანი, ნანი ქარელაძე, ლარისა მუმლაძე და სხვები, არ მინდა ვინმე გამომჩეს და ახალი ცვლა—მაყვალა კოპალიანი, ნათია მიქაძე, სოფო მიქაძე, დათო ხეცურიანი, ირინა ქარსელაძე, ყველა შეიძლება ვერც ჩამოვთვალო. სწავლას ძალიან მკაცრად ვუდგებით, რადგან ცოდნას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ. ჩვენი პრინციპი ქრისტიანული პედაგოგიკაა, ჩვენი მასწავლებლები ყოველდღე უანგარობის მაგალითს იძლევიან, ბავშვებიც ცდილობენ მათ მიბადონ. სასწავლებელში 40-მდე ბავშვია. საგნები კი ძირითადად ქრისტიანული მსოფლმხედველობითაა დატვირთული.

—**ასეთი გიმნაზია ლენტეხშიც იყო?**

—სამწუხაროა, რომ დაიხურა, მაგრამ შევეცდებით აღვადგინოთ. მაღლობა.

—**გმაღლობთ!**

მარიონა სვანიძე

რთველი — 2007

რამდენიმე დღის წინ ცაგერის მუნიციპალიტეტს სტუმრად ეწვია საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს „სამტრესტის“ დეპარტამენტის თავმჯდომარე ბატონი ვასილ მანაგაძე და სამინისტროს კიდევ ერთი დეპარტამენტის ხელმძღვანელი დავით ბერიძე.

საქართველოს რთველის დღეები უდგას, მალე იგი ჩვენთანაც შემოვა და სწორედ ამით იყო განპირობებული მათი ვიზიტი, არც ისაა ვინმესთვის უცხო, რომ საქართველოს პრეზიდენტი ბატონი მიხეილ სააკაშვილი უდიდეს ყურადღებას აქცევს აღნიშნული პრობლემის სწორად და ეფექტურ გადაჭრას.

სტუმრებთან ერთად იმყოფებოდნენ მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ბატონი ომარ ჭაბუკიანი და მუნიციპალიტეტის გამგებელი ბატონი ვახტანგ კერესელიძე. დაათ-

ვლიერეს ოყურების ტერიტორიულ ერთეულში გაშენებული „უსახელოურის“ ზერები, შეხვდნენ და გაესაუბრნენ მევენახეებს. ჩვენთან საუბარში ბატონმა ვასილ მანაგაძემ განაცხადა, რომ „ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის თავკაცთა მოთხოვნისა და პრეზიდენტის უშუალო დავალებით, ჩამოვედით ღერებში, რათა უკეთ გავცნობოდით აქ რთველისწინა მდგომარეობას. ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ იმისათვის, რომ ღერებში მევენახეობა კიდევ უფრო განვითარდეს და გლეხკაცი მეტად დაინტერესდეს ვაზის კულტურის გაშენებით. თუ მოსახლეობის სურვილი იქნება, თვით ინვენტორი და გლეხკაცი ერთმანეთთან დალაპარაკებით გადაწყვეტენ“.

ჩვენ ამ ინფორმაციის დასადასტურებლად ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარეს ბატონ

ომარ ჭაბუკიანს მივმართეთ კითხვით, მან დაადასტურა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხელმძღვანელთა პოზიცია და აღნიშნა, რომ ცაგერის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობას ერთი ნუთითაც არ დავინწყებია კარს მომდგარი რთველიც და არაერთხელ დააყენეს საკითხი ზემდგომ ინსტანციებში და აი, შედეგიც სახეზეა. ჩამოვიდნენ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მაღალი თანამდებობის პირები, მოინახა ინვენტორები, მიღწეულია შეთანხმება და ღერებში არნახული ყურძნის მოსავალი მალე სათანადოდ დაბინავდება.

ყველამ მშვენივრად ვიცით, რომ ღერებში გლეხი ვაზს ისე შეჰყურებს წლიდან წლამდე, როგორც საუკეთესო იმედს, ძალიან სასიამოვნოა ალბათ, როცა რთველის წინ ასეთ ინფორმაციას მიიღებთ.

ახალი ღერები
მეგობრ

ქვედა ცაგერში დაწყებულია და მიმდინარეობს ახალი წყალსადენის მშენებლობა. ეს არის სოფლის უდიდესი, სამკვირიშვილო საჩუქარი. წყალსადენი რამდენიმე კილომეტრს მოიცავს და მოემსახურება მრავალ ოჯახს.

დაჩქარებული ტემპით მიდის წყლის რეზერვუარის, საღებინ-ფექციო ნაგებობების მშენებლობა, მიღების ჩაყრა...

წყალსადენის მშენებლობის შესახებ ვრცელ და დანვრილებით მასალას შემოგთავაზებთ ჩვენი გაზეთის მომდევნო ნომერში.

გაზეთ „ახალი ღერების“
რედაქცია

დასკვნა ერთია, ყველამ ამ ფერხულში
ჩვენი საკეთებელი ვაკეთოთ!

მარინა სვანიძე

უკვე რამდენიმე წელია პოლიკლინიკურ-ამბულატორიულ გაერთიანება შპს „მკურნალს“ ნიჭიერი, ახალგაზრდა ექიმი მაია ბაბლუანი ხელმძღვანელობს. თამამად შეიძლება ითქვას, იგი თავისი საქმის ნამდვილი პროფესიონალია და თავდაც, სწორედ, ექიმში ამას ანიჭებს უპირატესობას, ჩვენ შევხვდით და ვესაუბრეთ მას.

რა შედის თქვენი სამსახურის ფუნქციებში?

— შპს „მკურნალი“ არის პოლიკლინიკურ-ამბულატორიული გაერთიანება და მის ფუნქციებში შედის რაიონის მოსახლეობის ამბულატორიული მომსახურება. მის დაქვემდებარებაში შედის თვით რაიონის პოლიკლინიკა და შვიდი სოფლის ამბულატორია და საფერშლო პუნქტები. ჩვენს ბაზაზე ხორციელდება სახელმწიფო სამედიცინო პროგრამები. ძირითადი გახლავთ პირველადი ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამა ანუ მოსახლეობის ამბულატორიული მომსახურება — ორსულთა და ბავშვთა პატრონაჟი, ფტიზიატრიული ანუ ტუბერკულოზიანი, ონკოლოგიური, დიაბეტიანი და ენდოკრინოლოგიური პაციენტების მომსახურება. საკმაოდ მრავალფეროვანი პროგრამა არის, ხოლო ის სფეროები, რომლებშიც სახელმწიფო პროგრამებით არ ხორციელდება, ისინი ფასიანი გახლავთ, მაგრამ ჩვენი მოსახლეობის სოციალურ მდგომარეობის გამო ასეთი შემონატანები ფაქტობრივად მიზერულია.

— რა მდგომარეობაშია მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა?

— თქვენ თვითონ ხედავთ რა კატასტროფული მდგომარეობა გახლავთ. ყველაზე დიდი პრობლემა პოლიკლინიკის შენობის ავარიული მდგომარეობაა, სრულიად ამორტიზირებულია, არც შეკეთება უხდება და თანაც ოთახების არასაკმარისი რაოდენობაა. შეგვიძლია ნაწილ-ნაწილი საჭირო ინვენტარის შეძენა და ამით მატერია-

ლურ-ტექნიკური ბაზის შექმნა, მაგრამ ასეთი მდგომარეობა გვაფერხებს.

— არ შეიძლება სხვა შენობაში გადასვლა?

— თვითონ სამინისტრომ ჯანდაცვის პირველადი ქსელის აღწერა გააკეთა, მოხდა სრული ინვენტარიზაცია, შეადგინეს გეგმები, გაკეთდა პროექტები, მაგრამ რატომღაც შეჩერდა ამ პროგრამების დაფინანსება და ახლა გვპირ-

„მკყნარი“ — ძიხითარი ჰოგხამა მოსახლეობის ამბერატოიიყრი მომსახყხება

დებიან თუკი ინვესტორი გამონდება მოხდება სამედიცინო დანესებულებების რეაბილიტაცია და კერძო მენეჯმენტზე გადაიყვანს საავადმყოფოსაც და პოლიკლინიკასაც, მაგრამ ჩვენი მდგომარეობა იმდენად მძიმეა, დახმარება უახლოეს ხანში თუ არ იქნა, ინვესტორამდე ვერც მივალწევთ.

— როგორ ფინანსდება თქვენი ორგანიზაცია?

— ძირითადად, ჩვენი დაფინანსების წყარო სახელმწიფო ფედერალური პროგრამებია. 2003 წლის ჩათვლით სერიოზული პრობლემები გვქონდა და ამ მხრივ. ზოგჯერ მიზერულ თანხასაც ვერ ვაძლევდით მედ-პერსონალს და ასეთი მდგომარეობის გამო მუშაობის ხარისხიც დაბალი იყო. დღესდღეობით, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულია დაფინანსება. რეგულარულად ვღებულობთ ანაზღაურებას. მნიშვნელოვნად გაიზარდა ექიმებისა და მედლების ხელფასი. ასევე მოგვემატა ხარჯების თანხაც, რაც მთლიანობაში საშუალებას გვაძლევს უზნები მოვამარაგოთ პირველადი დახმარების მედიკამენტებით.

— სახელფასო დავალიანებები რომ არ გაქვთ დარჩენილი?

— მთლიანობაში დარჩენილია სამი-ოთხი თვის სახელფასო დავალიანება. კერძოდ, სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდს აქვს დაახლოებით 17 000 ლარამდე გასასტუმრებელი, ასევე 4-5 ათასი ლარი ადგილობრივ მუნიციპალურ ფონდს. ამ თანხის აღების შემთხვევაში ბევრ საჭირობოტო საკითხს გადავწყვეტდით. გვპირდებიან, რომ საბოლოოდ

ეს დავალიანებები დაფარული იქნება და ალბათ ასეც იქნება.

— რა ხდება კადრების მხრივ?

— პოლიკლინიკაში შედარებით ახალგაზრდული კოლექტივია, მაგრამ წლებია ახალი კადრი არ აგვიყვანია. ნორმალური ანაზღაურების შემთხვევაში სხვა რაიონიდანაც შეიძლება მოვინვიოთ ექიმები თუკი, რა თქმა უნდა, ადგილობრივი კადრი არ იქნება.

— ძირითადად, რომელი სპეციალისტების ნაკლებობას განიცდით?

— მაგალითად, არ გვყავს ფსიქიატრი, ნარკოლოგი, ტრავმატოლოგი, ნეფროლოგი. ჩვენთან ზოგადი პროფილის ექიმები არიან ამბულატორიულ ქსელში, მაგრამ ვინრო სპეციალისტებიც გვესაჭიროება. ექიმთა გადამზადების პროგრამები, რეზიდენტური იმდენად ძვირია, ამაზე ფიქრიც კი შეუძლებელია.

— ზემოთ აღნიშნეთ, რომ თქვენი მომსახურების პროგრამებში ენდოკრინოლოგიური, დიაბეტიანი და ტუბერკულოზიანი პაციენტების პატრონაჟი შედის...

— ენდოკრინოლოგიური ავადმყოფების ვიზიტი ექიმთან უფასო გახლავთ, მაგრამ მედიკამენტები ჩვენთან არ შემოდის. პაციენტმა თვითონ უნდა შეიძინოს წამალი. ადრე ხორცი-

ელდებოდა სოციალური პროგრამა იოდ-დეფიციტის გამონვეული დაავადებული ადამიანებისათვის. ეს პროგრამა გაუქმდა. რაც შეეხება დიაბეტიან პაციენტებს, მათ უფასოდ, ყოველგვარი პრობლემების გარეშე, ურიგდებათ ინსულინი. ასეთივე მდგომარეობაა ტუბერკულოზით დაავადებულთა მიმართ. ის პროგრამა, რასაც „ტუბერკულოზთან ბრძოლის ეროვნული პროგრამა“ ჰქვია, მაქსიმალურად ხორციელდება უკვე რამდენიმე წელია. მედიკამენტები პაციენტებს უფასოდ ურიგდებათ, ყოველგვარი გამოკვლევა — ეს იქნება რენტგენოლოგიური თუ სხვა, ასევე უფასოა. აგრეთვე ასეთ ავადმყოფებს ურიგდებათ პროდუქტი (0,5 ლ. ზეთი, 5 კგ. ფქვილი, 1 კგ. შაქარი). ეს ყველაფერი გაეროს სასურსათო პროგრამით კეთდება.

— ბევრია ასეთი ავადმყოფი?

— ჩვენი რაიონის ფონზე ასეთ პაციენტთა რიცხვი აშკარად თვალმისაცემია.

— ადამიანში რომელ თვისებას გამოარჩევდით?

— ერთგულებას, სამართლიანობას.

— ექიმს რას დაუმატებდით?

— ალბათ იგივეს და პროფესიონალიზმს...

ეკა ყვირილიანი

„ასახელოაყნოს“ გავრცელების არეალი

ვაზის სამშობლოში, საქართველოში, ჯიშების მრავალფეროვნებაზე ლაპარაკით ვერაფერია გააკვირვები, მაგრამ ლეჩხუმს სამართლიანად შეუძლია იამყოს საქვეყნოდ ცნობილი თავისი ნახევარდტკილი ლეჩხუმის უსახელოურით, ოჯალეშით და ცოლიკაურით, მაგრამ ამჯერად მკითხველის ყურადღებას შევაჩერებთ უსახელოურზე, რომელიც ლეჩხუმის მხოლოდ ერთ პატარა მიკრორაიონში ხარობს და ხასიათდება უნიკალური თვისებებით. მისი ვაზი გარეგნულად არაფრით გამოირჩევა, არც გასაშვებლად არის ოლი და იმასაც თუ გავითვალისწინებთ, რომ ჩვენთან გავრცელებული აზრის მიხედვით, მსხმოიარობაში შეიდი წლის შემდეგ შედის, საესეშით გასაგები ხდება ნაკლები დაინტერესება, რასაც იყურების, ოფიტრის, ზუბის, ისუნდრის, მახურისა და ლალაჭიტის მოსახლეობა იჩნდა მის მიმართ. ეს ხუთი სოფელი და ნასოფლარი იმიტომ გახსენე, რომ უსახელოური მათი საკუთრებაა, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ მის ცალკეულ ნარგავებს ლეჩხუმის სხვა სოფლებშიც გვხვდებით. მხედველობაში მოქვს ადგილარჩვლი, ჩხუტელი და ა. შ. მაგრამ თავის განუყოფელ თვისებებს უსახელოური მხოლოდ ზემოთ დასახლებული ხუთი სოფლისა და ერთი ნასოფლარის სინამდვილეში ავლენს.

ადრე უსახელოურს მანდარის ლეჩხუმის ექსტენს. რადგან ისუნდრელი და ოყურეშელი მანდარიები სამეგრელოდან არიან გადმოსული, ზოგიერთი მკვლევარი ფიქრობს, რომ ამ ვაზის ჯიშიც კოლხეთიდან უნდა იყოს შემოტანილი, რაც, რა თქმა უნდა, სინამდვილეს არ შეეფერება, რადგან სამეგრელო მევენახეობის რაიონებს არ განეკუთვნება, გამონაკლისია მარტვილის რაიონის სოფე-

ლი ზანდა, სადაც დაინახეს, რომელიც ლეჩხუმელი ჩოქოვანები იყვნენ, ოჯალეშის შესანიშნავი ზერები ჰქონდათ გაშენებული, მაგრამ უსახელოურის შესახებ ზანდის მოსახლეობას წარმოდგენაც არა აქვს. ზოგს მიაჩნია, რომ მისი წარმოშობა სოფელ უსახელოურთან უნდა იყოს დაკავშირებული, თუმცა კრიტიკას ეს მოსაზრებაც ვერ უძლებს, რადგან ამ დასახლებაში ცალკეულ ნარგავებსაც ვერ შევხვდებით. უფრო უნდა ვივარაუდოთ, რომ უსახელოური ლეჩხუმელი მევენახეების დიდი რუდუნების მიერ გამოყვანილი ადგილობრივი ჯიშია, რომელიც იმდენად განსხვავდება ვაზის დანარჩენი სახეობებისგან, რომ უსახელოდ დარჩა და ბოლოს უსახელოურის სახელით შევიდა მევენახეობის ისტორიაში.

როგორც მოგახსენებთ, მანდარის ლეჩხუმის კარგად იცნობდნენ საქართველოში განსაკუთრებით ზონისა და სამეგრელოში, რადგან ამ რაიონებთან ოდითგან გაცხოველებული სავაჭრო ურთიერთობა ჰქონდა ზუბის, ისუნდრისა და ოყურეშის მოსახლეობას. გადმოგეცემენ, რომ გასული საუკუნის ოციანი წლების დასაწყისში რაიონის სოფელ მათხოჯში სკოლა დააწესებინა, რა თქმა უნდა, ძალზე შეაწუხა თურმე სონის ინტელიგენცია მათ დახმარება უთხოვით რესპუბლიკის მთავრობისათვის, საბედნიეროდ, იმხანად ტბილისში სტუმრად ყოფილა ჩამოსული საბჭოთა კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მხიელ კლინინი. მან საჭიროდ ჩათვალა, ჩამოსულიყო მათხოჯში და ადგილზე გაცნობოდა ვითარებას. დიდი სტუმრის საპატივცემულოდ გაშლილ გულთადად სუფრაზე მასპინძლებმა მანდარის ლეჩხუმის მიიტანეს. როცა კლინინმა გასინჯა, შთაბეჭდილება იმდენად დიდი იყო, რომ მოსკოვში დაბრუნებისთანავე მოახსენა იოსებ სტა-

ლინს. ზღაღი დაინტერესდა და სპეციალისტები მოაუბნა ლეჩხუმში. მათი მონაწილეობით იკრიფებოდა ვაზი, იწურებოდა ლეჩხომი და ილუქებოდა ქვევრები. მეპატრონეს ქმარებოდნენ და კარგადაც უხდიდნენ. ლეჩხომი იგზავნებოდა სტალინთან, რომელმაც კარგად იცოდა მისი ფასი და იყენებდა მხოლოდ უმაღლესი დონის შეხვედრას მღალი სტუმრების, მათ შორის ჩერჩილისა და რუხველტის საპატივცემულოდ.

სტალინის გარდაცვალების შემდეგ უსახელოური დიდხანს არ გასცნებიათ, უყურადღებოდ დარჩა და საქმე იქამდე მივიდა, რომ ლეჩხუმში სოფთა უსახელოურის შოვნა გაჭირდა. საქმე მკდარი წერტილიდან დაიძრა გასული საუკუნის 70-იან წლებში პარტიის ცავერის რაიკომის მაშინდელი პირველი მდივნის აწ. განსვენებული მისიელ გვიშაინის ხელმძღვანელობით. მისი ძალისხმევით შეიქმნა უსახელოურის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობა, სხვადასხვა დროს მეურნეობის დირექტორებად მუშაობდნენ რუხენ ირემაძე, ჯემალ ჩიკაიძე, კონსტანტინე ლურჯუმალიძე და ტრისტან ლეთილიანი. არჩევანი შეჩერდა ცხაკურის ტერიტორიაზე, სადაც უნდა გაშენებულიყო უსახელოურის პლანტაციები. შეიძლება გადაუჭარბებლად ითქვას, რომ სავენახე ნიადაგის მოსამზადებლად ტიტანური შრომა გასწია მექანიზატორმა ზუდე დოლაბერიძემ, იყო პრობლემები, დიდ სირთულეებთან იყო დაკავშირებული ნერვის გამოყვანა, იგრძნობოდა მუშა-ხელის ნაკლებობა, ფერხდებოდა ხელფასების გაცემა, მაგრამ მიშა გვიშაინის ძალისხმევით დაძლეული იქნა ყველა წინააღმდეგობა და გაშენდა უსახელოურის პირველი ჰექტრები, მიღებული იქნა პირველი მოსავალიც, რასაც ასე მოუთმენლად მოელოდა ყველა.

ასე მოვედით 90-იან წლებამდე. შემდეგ რაც დაგვიმართა, გასაძვლი არ არის, ამდენი ნაოფლარი წყალში ჩაგვეყარა, უსახელოურის პლანტაციები, ასე რომ ახარებდა თვალს, უპატრონობით განადგურდა.

მადლობა ღმერთს, რომ ხალხი მალე მოეგო გონს, ყოველ მტკაველ მიწას, სადაც უსახელოური ხარობს, ახლა ოქროს ფასი დაედო. აქტიურობს როგორც ადგილობრივი მოსახლეობა, ისე რაიონის ფარგლებს გარეთ მაცხოვრებლებიც. ოყურეშში აშენდა ლეჩხომის მინი-ქარხანა, რომელსაც 30 ტონა რკინის გადამუშავება შეუძლია. ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდა ჩვენთვის კარგად ცნობილი ცხაკური, სადაც ახალი პლანტაციების გაშენება დაწყებული, იშვიათად შეხვედებით უპატრონოდ დარჩენილ მიწის ნაკვეთს, შორს არ არის დრო, როცა ოყურეშის, ზუბის, ისუნდრის, ოფიტრისა და მახურის მადლიანი მიწა უსახელოურის ზერებით დაიფარება, ცალკე უნდა აღინიშნოს ლაჭვიტის შესახებ, სადაც ამ საშვილიშვილო საქმეს ცავერის ეპარქია ხელმძღვანელობს. ძირფესვიანად შეიცვალა ნერვის გამოყვანის საქმე, ახლა მოსახლეობა ისეთი სარგავი მასალით მარაგდება, რომელიც სამი წლის შემდეგ შედის მსხმოიარობაში. ამ პროცესს ვერაფერ შეაჩერებს ვინძლო სიღარიბით დაღდასმული მოსახლეობა ეკონომიურად მოძლიერდეს, მამაპაპისეული კერა არ დატოვოს და თაობიდან თაობას გადასცეს ვაზის სიყვარული და დღემდე შემონახული სტუმარ-მასპინძლობის ლამაზი ტრადიცია.

ამინ!

ოზარ ჭავჭავაძე

კეთილშობილური მისიით

სამშობლოსათვის ზრუნვა საკუთარი ქალაქიდან, საკუთარი ეზოდან, საკუთარი კუთხიდან იწყება. ეს ფრიად ბანალური ფრაზა ორიგინალურობას და ლოგიკურობას დღემდე არ კარგავს.

ჩვენი ქალაქის თითოეულ კუთხეს მეტნაკლებად ესაჭიროება მზრუნველი ხელი.

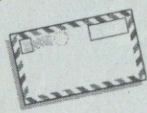
ცაგერის რაიონული სასამართლოს შენობა, ეზო და შემოგარენი ყოველთვის სამაგალითო გახლდათ არა მარტო ადგილობრივთათვის, არამედ ჩამოსული სტუმრებისთვისაც, რამდენიმე დღის წინ კი სასამართლომ საკუთარი ინიციატივით მიმდებარე ტერიტორიის და ქალაქის ერთ-ერთი ცენტრალური ნაწილის დასუფთავება-მონესრიგებისკენ მოუწოდა აქაურებს, საბოლოოდ კი ორგანიზატორი და ძირითადი შემსრულებელიც თავად აღმოჩნდა.

სასამართლოს თავმჯდომარის ქალბატონი ლეილა გურგუჩიანის ხელმძ-

ღვანელობით სასამართლოს თითოეული თანამშრომელი გულდაგულ ასუფთავებდა რამდენიმე დღის განმავლობაში ამ ტერიტორიას, საკუთარი სახსრებითვე გაამშვენიერეს ამ ადამიანებმა ახლომდებარე გაზონები ახლადდარგული ბზით, რამაც მართლაც უზომო ხიბლი შესძინა აქაურობას. „გული მტკიოდა, რომ ვხედავდი მოსაწესრიგებელი გარემოს, ვფიქრობ, გულხელდაკრეფილნი არ უნდა ვისხდეთ იმის მოლოდინში, ვინ გააკეთებს საქმეს, რომელიც „ჩვენ არ გვცხება“, ყველას მოუწოდებ თითო ხე მაინც დარგის თავის სახელზე—რაც ყველას შეუძლია“—აღნიშნა ქალბატონმა ლეილამ.

ფრიად სასურველია თითოეულმა ჩვენთაგანმა გავითავისოთ ქალბატონ ლეილას სულისკვეთება—ნესრიგის, სამართლის, ენთუზიაზმის სანინდრად.

თამარ ღავითულიანი

რედაქციაში წერილი მოვიდა

რაიონში სახელმწიფო ტრანსპორტი რომ შემოვიდა, წელში გასწორდა მოსახლეობა. გაცილებით მისანვდომ ფასებში დადის ტრანსპორტი შიდასარაიონო მარშრუტებით.

მაგრამ ისევ გვეძვირება და გვეძნელება ქუთაისამდე მგზავრობა. ამას პლუს, მიკროავტობუსებით ჭირს ტვირთის გადატანა.

ამიტომ, მართლაც გულით გავიხარეთ და დიდი მადლობა ამისათვის, რომ სახელმწიფო ავტობუსი ქუთაისამდეც დადის, თანაც შედარებით იაფად.

ეს ჩვენს მდგომარეობას ნამდვილად ამსუბუქებს.

მგზავრები

ალექსანდრე მუშკუდიანის ხსოვნას

2007 წლის 27 სექტემბერს სამუდამოდ წავიდა ჩვენგან დიდი სამამულო ომისა და შრომის ვეტერანი ალექსანდრე მუშკუდიანი, რომელმაც თავისი შეგნებული ცხოვრება ოჯახს, ხალხს, სამშობლოს კეთილდღეობას მოახმარა.

ალექსანდრე იასონის ძე მუშკუდიანი დაიბადა 1923 წელს საშუალო სკოლის დამთავრებისთანავე 1942 წელს მოქმედ არმიაში გაიწვიეს. 276-ე მსროლელი პოლკის მეავტომატე თავდადებით ებრძოდა გერმანელ ფაშისტებს კავკასიის მისადგომებთან. ერთერთ გააფთრებულ ბრძოლაში მძიმედ დაიჭრა და ოჯახს დაუბრუნდა. რაც ფრონტზე ვერ მოასწრო, მურგში თავდადებული შრომით თავისი წვლილი შექმნა ქვეყნის ეკონომიკურ გაძლიერების საქმეში. ვენახის სიყვარული წინაპრებისაგან ძვალბილში ჰქონდა გამჯდარი. სწორედ ამ სწრაფვამ აქცია იგი სახელგანთქმულ მევენახედ. მისი სოფლის ლასურიას კოლმეურნეობაში მევენახეთა ბრიგადა ჩამოაყალიბეს და ხელმძღვანელობა დააკისრეს. ბრიგადაში, ალექსანდრეს თავდაცობით, ბრწყინვალე წარმატებებს მიაღწია, ყურძნის სარეკორდო მოსავლის აღებით, მთელ რესპუბლიკაში გაითქვა სახელი. გარჯა დაუფასდა. მთავრობამ სოციალისტური შრომის გმირის საპატიო წოდებით დააჯილდოვა. მის მეკრდს ოქროს წითელი ვარსკვლავი და ლენინის ორდენი ამშვენებდა. 1972 წელს

ბატონ ალექსანდრეს საკავშირო მნიშვნელობის პერსონალური პენსია დაენიშნა.

უყვარდა თქმა-ერის ძლიერების ერთ-ერთი წყარო შეილთა სიმრავლეაო. ძლიერი ოჯახი შექმნა, ამაყობდა შვილებით და შვილიშვილებით.

ფრონტზე საშინელი ხოცვა-ჟლეტის მნახველს, ხშირად თავში ფიქრი გაუელვებდა-ღმერთო, ჩემს მიწაზე მაღირსე სიკვდილიო. ნაგვრა აუსრულდა. 85 წლის მოხუცმა ომგადახდილმა ვეტერანმა თავის სოფელში დაიმკვიდრა განსასვენებელი.

წავიდა ჩვენგან სახელოვანი მამულიშვილი. დაგოვა კვალი ნათელი. მის სახელს ყოველთვის სიყვარულით და პატივისცემით მოიხსენიებენ ოჯახის წევრები, მეგობრები, ომის ვეტერანები, ყველანი ვინც ამ ნაღდ კაცურ-კაცს იცნობდა.

მსუბუქი იყოს მშობლიური მიწა შენს მხრებზე, ძვირფასო მეგობარი.

ღმერთმა იმიერი გაგინათლოს.

ბატონის რაიონის ომის პატივსაცემი

შაძვა გუგუჩიანი

ისევ მოვიდა 2 ოქტომბერი უშნოდ შაკუნა. მესამედ ეგებები დაბადების დღეს სასუფეველში შენი კი მუდამ სტუმართმოყვარე სასუფეველიდან დაჰყურებ შენს დამწერს ოჯახს.

ოხ! რა მძიმეა განაჩენი შენის დამკარგავი დედისათვის, რომელიც აგრძელებს მტანჯველ ცხოვრებას და უძლებს ტკივილიან მონატრებას. შეილო, მენატრება შენი ღიმილიანი სახე და სიკეთით სავსე თვალები. შაკა ძალიან, ძალიან გვენატრები, მოგიკვდეს დედა. მძიმეა უშნოდ ჩვენი ცხოვრება.

„სიზმარივით გაფრენილო უდიდესო დარდო, ამ სიზმარში დაბრუნებას

ღმერთო, როგორ ვნატრობ მინდა გულში ჩავიხუტო ჩემო სანატრელო მინდა შენი დალი სახე სადმე დავინახო დიდხანს, დიდხანს მოგვეფრო ხმა გავიგო შენი მინდა გითხრა, რომ უშნოდ მორჩა ყველაფერი.

ცრემლით და სანთლებით გილოცავთ დაბადების დღეს უზომოთ მონატრებული მშობლები, შენი და, ნათესავები. დედაშენის ტკივილი და მწუხარება უსაშველოა, როგორც ცოცხალს ისე გეფერება და გესაუბრება.

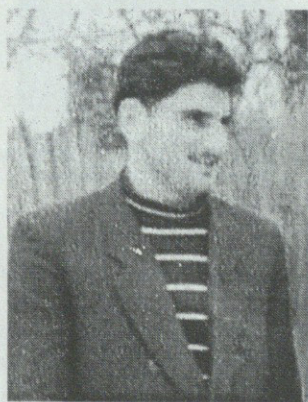
2 ოქტომბერს 33 წელი შეგისრულდა.

ჩვენი საჩუქარი ჩვენი ცრემლი, წმინდა სანთლები და ღამაში ყვავილები იქნება.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს შენი ულამაზესი სული. ჩვენ კი ვილოცებთ შენთვის ჩვენო სიამაყე.

შენი ტანჯული დედა

ერთი ნელი გასულა, ცრემლიანი, ტკივილიანი, კომპარით სავსე ერთი ნელი.

ვერაფერი შევცვალეთ

კატლი (ღუღუნა) ჩაკუფაძე

ჩვენო ერთადერთო საფიცარო ძამიკო! ასეთი ყოფილა განგების ნება. ბევრს ვლოცულობთ შენი სულისთვის, ცრემლს გაფრქვევთ, გესაუბრებით, მაგრამ...

რა ვქნათ, რა ვიღონოთ, ვერაფერს გშველით. ერთადერთი, რაც შევებას გვგვრის, ისაა რომ უზომო სიყვარული დაგვიტოვე, უზომო სიკეთე, უზომო სიბო. ვფიცავთ შენს სულს, ეს გვასულდგმულებს.

გვიყვარხარ და უსაშველოდ გვენატრები. სიზმარში მაინც მოდი, მოგვესიყვარულე, დაგვარიგე, გვითხარი რამე!

ღრო ვერაფერს ცვლის ისევ შენს საფლავთან მოგვიხარია, ისევ შენზე მოგონებებით ვცოცხლობთ. და ეს ასე იქნება, სანამ შენს დებს პირში სული გვიდგას.

დები, დისშვილები ოჯახებით

ცაგერის რაიონის ომის ვეტერანთა კავშირი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ომისა და შრომის ვეტერანი **ალექსანდრე იასონის ძე მუშკუდიანი** და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

გამეთ „ახალი ლეჩხუმის“ რედაქცია სამძიმარს უცხადებს ნაირა ბერაძისა და ნოდარ ცვარიანის ოჯახს დედის და სილერის

შურა ბერაძის

გარდაცვალების გამო.

პრემიუმ, რომელიც გრიგოლ მდივნის სახელობის თეატრში შედგა, წარმატებით ჩაიარა. ლადო ასათიანის ტრაგიკული ცხოვრების მზის სინათლეზე გამოტანილმა ეპიზოდებმა ყველაზე გულქვა მაყურებელს და კრიტიკულ თვალსაც კი მოგვარა ცრემლი.

ადამიანისთვის, რომელიც ამ დოზით ითავს უარყოფით ემოციას, თუმა ბატონი ოტელი საზოგადოებისთვის უფრო მზარელი ბუნებითა და ხალისიანი იუმორით არის ცნობილი.

ეპიზოდური იყო ბატონ რუბენ გოგინის როლი, სადგურის გამცილებელი,

ლითად მეგობარს განასახიერებდა, რეჟისორის ემოცია კულისსებს მიღმა რჩებოდა...

პოეტის ცხოვრების ორი სიყვარული—ცირა და ანიკო, დარეჯან სალინაძე და მანანა კოპალიანი, ქალბატონი დარეჯანი—ქალი, რომელსაც ლექსებს

OLYMPIA და კინო

უღბლო და მცირედიოც გახარებული, ჯანმრთელობაშერყეული და მაინც მეოცნებე, ვახო და ლადო...

იყო დრო, როდესაც ტალანტებს კარდაკარ ეძებდნენ, მერე დიდი მასტროები მათგან რაღაც უფრო დიდს და ლევენდარულსაც კი გამოძიერებდნენ ხოლმე ვახოს თავისი ადგილი უკვე ნაპოვნი აქვს, ის როგორც მასობრივ უკვე შედგა, თუნდაც მაშინ, როცა ლენსების თამამად ვიტყვით—თეატრალურმა საზოგადოებამ (ნამ-

დვილად გვყავს ასეთი საზოგადოება) გულში ჩაიხუტა. მაგრამ მომავალი წარმატებები მას წინ აქვს, დიდ თეატრებს იმსახურებს ვახო გოგიძე, ის აუცილებლად მიაღწევს ასეთ წარმატებებს და მერე, როცა უკვე დიდ მსახიობს საკუთარი ლენსები ისევ მოითხოვს, არც კი დაფიქრდება, როგორც თვითონ იტყვოდ—უბრალოდ, ჩაალაგებს ჩემოდანს და ჩამოვა...

თაბაჩიშვილი

ხეცენზიის ნაცურა... მთაბეჭირებები

რეჟისორებს, ბატონ ზაზა ყურაშვილს და ქალბატონ დარეჯან სალინაძეს აღმათ ყველაზე მთავარი, როლი—სათვის ყველაზე მისაღები მსახიობები აურჩევიათ სპექტაკლისთვის, ამიტომაც ოთარ მამფორიას „სიჭაბუკის სიმღერა“ თავისი ხიბლი სრულად უძღვნა მაყურებელს.

ლადოს მამის როლს ბატონი ოტელი მდივანი განასახიერებდა, ბატონი ოტელი, წარსულში ფრიად წარმატებული მსახიობი ჩემს თაობას სცენაზე თითქმის არც უნახავს... სწორედ ამიტომ მინდა მისგან დავიწყო... ტკივილით სახე მამა, რომელიც იმდენად აფრქვევდა სცენიდან უსაზღვრო ტრაგიზმს, რომ თუ არა ამხელა არტისტიზმი, ასეთი გამოსატყულებაც კი შეიძლება სავალალო აღმოჩნდეს ერთი

რომელშიც დაბნეულობაც, გულშემატკივრობაც და სევდაც ერთიანად იყრიდა თავს და რომლის სამსახიობო ოსტატობაც კარგად არის ცნობილი ჩვენი მაყურებლისათვის.

პოეტის, როგორც თვითონ მოიხსენიებს, „დიდები“ ქუთაისსა და თბილისში გულნაზ გოლეტიანი (ვარდი) და ნატო სილაგაძე (პისტი) მიუხედავად მათი კონტრასტული ხასიათების ლადოსადმი სიყვარულს და სიბოძის გულდაგულ გამოხატავენ.

ნიკა ავიაშვილს—პოეტის მეგობარს და მისი ნიჭის ერთ-ერთ პირველ შემფასებელს და დამფასებელს ზაზა ყურაშვილი განასახიერებდა, არტისტიზმში სწორედ ის რომ კულისსებს მიღმა, როგორც რეჟისორი, მითითებებითა და ემოციებით დადლილი, სცენაზე კვლავ პოეტის გუ-

უძღვნიდნენ და წარსულის მოგონებად დარჩა, ქალბატონი მანანა, მზრუნველი მეუღლე, ლადოს სასთუმალთან ერთადერთ ქალიშვილზე მოსაუბრე.

მსახიობების კრებული—სოზარ ბენდელიანი, ალბერტ ბენდელიანი, გიორგი გოგიძე, ზორბეგ ცვარიანი, ვილგემ კოპალიანი, გიორგი შკუბულიანი—ყოველი მათგანი ინდივიდუალური და როგორც იტყვიან, როლში შეჭრილი.

და ბოლოს, მთავარი როლის შემსრულებელი ვახო გოგიძე—ვახო, ლადო და ცოტაც... რომეო... შექსპირისეული. ცხოვრებაში—რომანტიკოსი და ნიჭიერი...

ვახო იმდენად გააცოცლა ლადო ასათიანი, რომ აღფრთოვანებული მაყურებელი ფიზიკურ მსგავსებასაც კი ხედავდა მასში.

სპორტი

„ხვამლი“ წარმატებით იწყებს

ფეხბურთში ანდრო ჟორდანიას თასზე დასავლეთის ზონის პირველობაზე ჭაბუკთა გუნდებს შორის წარმატებით ასპარეზობს ცაგერის „ხვამლის“ ფეხბურთელთა გუნდი (მწვრთნელი: ჰორეფილე კოპალიანი) გაგაცნობთ ჩატარებული შეხვედრების შედეგებს:

„ხვამლი“ ცაგერი—„მერცხალი“ ფარცხანაყანავი 1:0 გოლი გაიტანა გიორგი ლიპარტელიანმა

„იმედი“ ქუთაისი—„ხვამლი“ ცაგერი 0:0.

„ხვამლი“ ცაგერი—„დინამო“ ქუთაისი 6:2 გოლების ავტორები არიან ბახვა ევრიკაშვილი—1, გიორგი ხეცერიანი—1, ნიკა სალინაძე—4

3 ტურის შემდეგ „ხვამლი“—7 ქულით მეორე ადგილზეა.

ტურნირი გრძელდება

გ. სილაგაძე

მთ. სპეციალისტი სპორტის დარგში

თორნიკე ყურაშვილის და ბაქა ახვლედიანის ცკივილიანი მონაცრება

ჩემო თორნიკე! პირველი დაბადების დღე მოვიდა უშენოდ. დაბადების დღე, რომელიც ძალიან გიყვარდა, რომელიც ყოველთვის ქეიფით აღინიშნებოდა. ახლა ცრემლიან-ტირილიანი დაბადების დღედ იქცა. 19 წელი შეგისრულდა—იქ მამაშენთან. შენი დატანჯული დედა, შენი ერთადერთი დაიკო თამუნა და—ტოვე უნუგეშო, ატირებულები, უსაშველოდ დატანჯულები.

შენ მათთვის მოურჩენელი ტკივილი ხარ. 19 წლის ბიჭმა როგორ მოასწარი ამდენი სიბოძის და სიყვარულის დათესვა—მთელი წყალტუბო დაგტიროდა, მთელი ზუბი და მთელი ქვედა ცაგერი.

შენზე ბევრი შემოიღია ვწერო ბევრი კარგი გავიხსენო, ეს ყველაფერი წარსულში დარჩა და ძალიან ძნელია შენ, ჩემო თორნიკე! ჩემს გულში მინელებული ცეცხლი გააჩაღე. ჩემო ბექა! მის დაბადების დღეს მეშვიდედ ვხვდებით, ჩემო ბექა, რომელიც შენც ძალიან გიყვარდა და მნამს ორივე ერთად გადაიხდით დაბადების დღეს. ჩემო ბექა, მამაშენს, ტრაგიკულად დაღუპულს შენ ჩააბარე: მამა, შენ იცი და ბუქანამო.

თქვენზე დაუსრულებლად შემოიღია ვწერო და ვიტყვი, ჩემს გულში იმდენი დარდი იმდენი ტკივილია.

შეიძლება გავიღიმო, გავიცინო, მაგრამ ამ ღიმილშიც ბევრი სევდაა რა უნდა გისურვოთ ამ დაბადების დღეზე, მხოლოდ უნდა ვილოცოთ, რომ ნათელში და სასუფეველში იყოთ.

თქვენზე უზომოდ შეყვარებული ზონია ბაკია

ჩიდაქსიაში მხარული მოვიდა ლაიფოქაშო გულის სითოს

სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას მოულოდნელად ცუდად გავხდი, ისე ცუდად, რომ ლამის სიკვდილს ჩავხედე თვალეში და ეს ხვამლის მთის მიდამოებში მოხდა, ვინც ჩემს გვერდით იყვნენ, დაუყოვნებლივ სასწრაფო გამოიძახეს. ასეთ მაღალ ადგილზე, ჩვენი გზისა და რელიეფის პირობებში წარმოუდგენლად მალე მოვიდა 03 (მძლავრი სოსო ნემსაძე). ექიმმა დავით გოქაძემ, მედამ მზია კენჭაძემ ადგილზე პირველადი დახმარება გამიწიეს და რაიონულ საავადმყოფოში გადმომიყვანეს.

უმალესი წნევით, თირკმლის შეტევით...

აქ დაგვიხვდნენ ქირურგი დათო ყურაშვილი, საავადმყოფოს მორიგე კოლექტივი, ჩვენს გვერდით გაჩნდა სასწრაფოს მედდა ლია გურგუჩიანი. რა არ გამიკეთეს, რა არ ილონეს, როგორ არ გამამხნევეს და მეორე დღესვე ფეხზე წამომაყენეს.

ახლა კარგად ვარ, სამუშაოზეც გავედი. სიტყვებით ვერ გამოვხატავ ჩემს უსაზღვრო მადლიერებას და იმ გულისხმიერებას, რაც თქვენ გამოიჩინეთ.

დაგილოცავთ გულის სითოს, ძვირფასო ადამიანებო! თქვენ იმედით შემოგყურებთ მთელი ლუჩხუმი.

დათო სვანიძე, ცაგერის სატყეო მეურნეობის რეინჟერი

საქართველოს მეფეთაგან ყველაზე დიდხანს იმეფა

ფარნავაზი—იმეფა ყველაზე დიდხანს, 65 წელს. გამეფდა 27 წლის.

ვახტანგ გორგასალ—გამეფდა 475 წელს 15 წლის ასაკში, იმეფა 45 წლის განმავლობაში.

ბაგრატ მეორე—იმეფა 57 წელიწადს, 337-944 წლებში.

გუბაზ პირველ—ევრის—აფხაზეთის მეფე 755-800 წლებში. იმეფა 45 წლის განმავლობაში.

ლევონ მეორე—ევრის—აფხაზეთის მეფე 755-800 წლებში. იმეფა 45 წლის განმავლობაში. ლევონ მეორე პირველია, ვინც მეფის ტიტული მიიღო აფხაზეთში.

რედაქტორი

თაბაჩიშვილი

პასუხისმგებელი

გოგინაძე

მეხვედრის
მედიკოსი

სარედაქციო პოლკოვნიკი:

პაპა ყვირილიანი

მარინა სვანიძე

პაპა ბანდელიანი

მისამართი:

ცაგერი, რუსთაველის
№47 პოლ: 899 951678

გაზეთი აიწყო, დაკაბდონდა და
ოფსეტური წესით დააბეჭდა
ქუთაისის შპს
„მანდარინის სტამბაში“

ქ. ქუთაისი, ი. ქაჭავაძის გამზ. №33
ტელ: 23779, 23499